

Raska på med ämnesrealen

HBL 21.1.2003

Minister Rask och rektor Raivio har fått mothugg i Hbl:s spalter då de föreslagit att realprovet borde spjälkas upp i prov i enskilda ämnen.

Riksdagsledamot Margareta Pietikäinen menade att en sådan reform skulle leda till att gymnasiet inte mera är allmänbildande utan att eleverna redan tidigt skulle välja vilka realämnen de specialiserar sig på i studentexamen. Dessutom befarade hon att små gymnasier inte skulle klara av att ordna tillräckligt med specialiseringskurser.

Men har haltar nog tankegången. Eleverna (åtminstone de klokare) specialiserar sig ju redan i det nuvarande realprovet just på det här sättet! Självt svarade lilla jag, då det begav sig år 1964, åtta historifrågor, en kyrkohistorisk och

en från psykologin. Sådant är nog långt från allmänbildning – i ordets egentliga bemärkelse, som självklart inbegriper också naturvetenskaperna.

För att vara konsekvent borde alltså Pietikäinen och hennes åsiktsfränder verka för att man inom det nuvarande realprovet skulle besvara frågor från till exempel minst sju ämnen, varav minst tre humanistiska och likaså minst tre naturvetenskapliga. Detta kunde man kalla nutidsrelevant allmänbildning.

En differentierad ämnesreal i studentskrivningarna hindrar ingalunda att man av gymnasisterna kräver ett visst antal kurser i ett visst antal ämnen, precis som nu, om man anser att allmänbildningen garanteras på detta sätt, men det är nog att fortsätta med det nu-

varande hyrlandet. Det som eleverna verkligen koncentrerar sig på är ändå vad de tänker skriva i studentskrivningarna. Så språkvetenskapsman jag är kan jag inte underlåta att konstatera att den nuvarande studentexamen på ett oförsvarligt sätt favoriserar språkbeväringar. Vartför skall just dessa kunna skaffa sig många tilläggsvärdster medan andra typer av teoretiska beväringar har betydligt färre möjligheter att kamma hem rösterna? Måntro vi här har en orsak (bland andra) till att de akademiska studierna nu håller på att bli överdominerade av kvinnor?

En mera uppsplittrad studentexamen skulle alltså vara mera rättvis mot olika typer av beväringar. Den skulle också klarare sälla ut eliten. Att tala om vikten av detta har tvärt

blivit nästan ett tabu i vår utbildningspolitik, som redan länge koncentrerat resurserna längs andra delar av den kolkärliga beväringsskivan.

En uppgradering av de matematisk-naturvetenskapliga ämnenas betydelse i studentexamen är oundgänglig också på grund av det "nya" (redan decennier gamla) informationssamhällets behov.

Såsom rektor Raivio flera gånger påpekat skulle ett differentierat realprov ge universitetet möjligheter att effektivt utnyttja sina resurser och snabba upp antagningen av nya studenter till universitetet. Vem är betjänt av att det nu tar i medeltal tre år för nya studenter att hita en studieplats? Är detta ett delpris för den nuvarande diffusa slutstämningen av den gymnasiala allmänbildningen?

De små gymnasierna måste koncentreras sig på ett mindre antal basämnen, precis liksom nu. Här de kompetenta lärare i basämnena ser jag inga orsaker varför inte resultaten i dessa ämnen skulle bli lika bra som i de stora städerna. Men de små gymnasiernas utbildningsproblem kan inte tas till rikslikare.

I den här situationen är det klart att diskussionen om det andra inhemska språkets obligatorium specifikt i de finska skolornas studentskrivningar kommer att fortsätta med oförminskad kraft. Sfp har en del likat sats. Men det vore definitivt kortsynt att spola ämnesrealen till förmån för språkpolitiska överväganden.

Nu behövs raska tag för att genomföra ämnesrealen!

FRBD KARLSSON
Helsingfors